ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **Mgr. V. V.**, proti žalovaným: **1) vláda České republiky**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, **2) Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6, **3) Úřad pro zahraniční styky a informace**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, **4) Bezpečnostní informační služba**, se sídlem Nárožní 111/2, Praha 5, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2022, č. j. 14 A 39/2022-14, ve znění opravného usnesení ze dne 18. 7. 2022, č. j. 14 A 39/2022-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem u Městského soudu v Praze domáhal prohlášení nezákonnosti zásahů vymezených v bodech I. - IV. žaloby. Žalobce navrhoval, aby městský soud rozhodl, že:

„I. Zásah žalované vlády České republiky, vůči žalobci spočívající v tom, že dala v době kolem konce měsíce února 2022 zájmovému sdružení právnických osob sdružení CZ.NIC, z.s.p.o., se sídlem Milešovská 1136/5, Praha 3 – Vinohrady, PSČ 130 00, IČO: 679 85 726, jako provozovateli registru doménových jmen .cz doporučení k zablokování osmi webů a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o. následně tyto weby technicky zablokovalo, a znemožnilo tak žalobci přístup k informacím zveřejněných [sic!] *na těchto webech, byl nezákonný.*

II. Zásah žalovaného Ministerstva obrany, vůči žalobci spočívající v tom, že dalo v době kolem konce měsíce února 2022 zájmovému sdružení právnických osob sdružení CZ.NIC, z.s.p.o., se sídlem Milešovská 1136/5, Praha 3 – Vinohrady, PSČ 130 00, IČO: 679 85 726, jako provozovateli registru doménových jmen .cz doporučení k zablokování osmi webů a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o. následně tyto weby technicky zablokovalo, a znemožnilo tak žalobci přístup k informacím zveřejněných na těchto webech, byl nezákonný.

III. Zásah žalované vlády České republiky, Ministerstva obrany, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Bezpečnostní informační služby, vůči žalobci spočívající v tom, že v době kolem konce měsíce února 2022 mobilním operátorům: 1) T-Mobile Czech Republic, a.s., se sídlem Tomíčkova 2144/1, Praha 4 – Chodov, PSČ 184 00, IČO: 649 49 681, 2) O2 Czech Republic a.s., se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha 4 – Michle, PSČ 140 22, IČO: 601 93 336, a 3) Vodafone Czech Republice a.s., se sídlem náměstí Junkových 2808/2, Praha 5 – Stodůlky, PSČ 155 00, dala instrukci k blokování přístupu k webům a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a uvedené obchodní společnosti jako provozovatelé telekomunikačních sítí následně ve svých mobilních sítích tyto weby technicky zablokovali [sic!], *a znemožnili tak žalobci přístup k informacím zveřejněných na těchto webech, byl nezákonný.*

IV. Zásah žalované vlády České republiky, vůči žalobci spočívající v tvrzení v období kolem konce února a dubna 2022, že dala koncem měsíce února 2022 zájmovému sdružení právnických osob sdružení CZ.NIC, z.s.p.o., se sídlem Milešovská 1136/5, Praha 3 – Vinohrady, PSČ 130 00, IČO: 679 85 726, jako provozovateli registru doménových jmen .cz doporučení k zablokování osmi webů a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o. následně tyto weby technicky zablokovalo, a znemožnilo tak žalobci přístup k informacím zveřejněných na těchto webech, ačkoliv takové doporučení vlády České republiky nebylo, byl nezákonný.“

[2] Městský soud dospěl k závěru, že žalobu je v části třeba odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu litispendence. Žalobce podal před nyní posuzovanou žalobou žalobu, o které bylo vedeno u městkého soudu řízení pod sp. zn. 17 A 36/2022, v níž totožnou argumentací brojil proti týmž zásahům a v případě vlády České republiky a Bezpečnostní informační služby též proti týmž žalovaným. Ve vztahu k zásahům vlády České republiky a Bezpečnostní informační služby, vymezeným v bodech I., III. a IV. žaloby tedy městský soud žalobu odmítl z důvodu litispendence.

[3] Ve vztahu k ostatním zásahům vymezeným v žalobě dospěl městský soud k závěru, že žalobcem napadené úkony správních orgánů nejsou pojmově zásahem správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s., proto žalobu v ostatním rozsahu pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

[4] Městský soud v odůvodnění uvedl, že sám žalobce úkony orgánů veřejné moci označuje jako doporučení, případně jako stanovisko či instrukci. Zdůraznil, že doporučení představuje pouze určitý podnět orgánů veřejné moci, který adresát tohoto podnětu nemusí nikterak respektovat, a proto pouhé vydání doporučení nemůže být zásahem.

Současně dodal, že i kdyby se o zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. jednalo, nelze shledat, že by směřoval přímo proti stěžovateli, tedy že by se jím deklarovaný zásah dotýkal jeho veřejných subjektivních práv; žalobce nebyl provozovatelem předmětných domén, resp. nic takového netvrdil, dovolával se pouze možnosti přijímat z dotčených internetových stránek informace. K tomu soud podotkl, že i při vědomí zaručení práva na přijímání informací, jakožto odrazu svobody projevu, nelze dovodit veřejné subjektivní právo jednotlivce na přijímání informací z konkrétní internetové stránky.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaných

[5] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností, ve které namítá důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

[6] Stěžovatel předně namítá, že městský soud nesprávně posoudil otázku litispendence vůči části zásahů vymezených v žalobě. Stěžovatel namítá, že není zřejmé, jakým zákonným způsobem městský soud existenci překážky litispendence (tj. existenci podání dřívějšího, obsahově stejného návrhu) zjistil, jelikož z nahlédnutí do spisu, které provedl, tato informace není zřejmá.

[7] Městský soud dále litispendenci ve vztahu k zásahu vymezenému v bodě IV. žaloby posoudil nesprávně, jelikož zásah vymezený v bodě IV. se týkal nezákonnosti „tvrzení“ vlády o jejím doporučení k zablokování uvedených webových stránek, nikoliv nezákonnosti doporučení samotného. Stěžovatel také nesouhlasí se závěrem městského soudu, že by byla litispendence dána ve vztahu k zásahu vymezenému v bodě III. žaloby. Oproti první žalobě totiž stěžovatel pozměnil formulaci zásahu tak, že vláda České republiky, Ministerstvo vnitra, Úřad pro zahraniční styky a Bezpečnostní informační služba „dala instrukci“ mobilním operátorům k blokování přístupu k webům, jak dodatečně zjistil z denního tisku a již neužil termín doporučení, který uvedl v první žalobě.

[8] Podání, o kterém rozhodl městský soud v posuzovaném případě, bylo pak pouze doplněním první žaloby vedené u městského soudu pod sp. zn. 17 A 36/2022. Pokud Městský soud v Praze věděl o předcházející žalobě a její částečné obsahové totožnosti, mohl a měl dovodit, že se jedná o rozšíření žaloby, případně mohl stěžovatele požádat o upřesnění. To se však nestalo.

[9] Usnesení městského soudu je rovněž nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Stěžovatel namítá, že není zřejmé, v jakém rozsahu projednal městský soud zásah označený pod bodem III. a ve vztahu k jakým žalovaným. Odůvodnění napadeného usnesení je podle stěžovatele příliš stručné a není z něj zřejmé, jak městský soud o jednotlivých zásazích označených v žalobě rozhodl.

[10] Nesprávný je závěr městského soudu, že jednání žalovaných nemohlo být nezákonným zásahem. Městský soud měl zvážit, zda stanovisko či instrukce, případně doporučení může být nezákonným zásahem, což neučinil. Žalobce zastává názor, že i stanovisko, žádost nebo instrukce vlády může být nezákonným zásahem. S ohledem na postavení vlády jako ústředního orgánu výkonné moci nebylo čistě na správci domén a mobilních operátorech, zda vládě a dalším žalovaným vyhoví. Nezákonný je také názor

městského soudu, že se jednání žalovaných nedotýká veřejných subjektivních práv stěžovatele. Stěžovatel tvrdí, že bylo porušeno jeho veřejné subjektivní právo získávat informace ze zablokovaných webů a že jednání žalovaných představuje *de facto* cenzuru, kterou nelze omlouvat tím, že lze údajně sehnat stejné informace jinde.

[11] Žalovaní 1), 2) a 4) ve vyjádření ke kasační stížnosti shodně uvádí, že považují postup městského soudu za správný a navrhují kasační stížnost zamítnout. Žalovaný 3) ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se žádného zásahu vůči stěžovateli nedopustil a nemá k věci co dodat.

III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel má v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. vysokoškolské právnické vzdělání. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného usnesení pro nesrozumitelnost. Jako rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze v prvé řadě označit takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl. Nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost bude rovněž rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, rozhodnutí, u něhož nebude možné rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadené usnesení vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost netrpí. Z bodu 5. odůvodnění napadeného usnesení je zřejmé, k jaké části žaloby městský soud shledal překážku litispendence. Městský soud v posuzovaném případě dospěl k závěru, že ve vztahu k zásahům vymezeným v bodech I., III. a IV. žaloby je k vládě České republiky [žalovaná 1)] a Bezpečnostní informační službě [žalované 4)] dána litispendence, jelikož stěžovatel totožnou argumentací brojil proti týmž zásahům těchto žalovaných ve věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 17 A 36/2022. V tomto rozsahu tedy městský soud žalobu odmítl z důvodu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu litispendence, tj. jelikož o téže věci již před soudem řízení probíhalo. V ostatním rozsahu městský soud litispendenci neshledal, a odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínek řízení.

III. a) Posouzení otázky litispendence

[16] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami stěžovatele souvisejícími s tvrzeným nesprávným posouzením litispendence dané dříve zahájeným řízením o žalobě ve věci sp. zn. 17 A 36/2022 u téhož soudu.

[17] Nejvyšší soud ve vztahu k překážce věci zahájené, která je v občanském soudním řízení definována shodně jako v soudním řízení správním [srov. § 83 odst. 1 o. s. ř. a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], v usnesení ze dne 14. 5. 2019, čj. 28 Cdo 795/2019-169, vysvětlil, že „[o] *stejnou věc jde tak zásadně tehdy, jde-li v pozdějším řízení o tentýž nárok nebo stav a týká-li se stejného předmětu řízení a týchž osob. Tentýž předmět řízení je dán tehdy, jestliže tentýž nárok nebo stav vymezený žalobním petitem vyplývá ze stejných skutkových tvrzení, jimiž byl uplatněn (ze stejného skutku)*". Obdobně vykládá komentářová literatura totožnost předmětu řízení v případě soudního řízení správního, jehož předmětem není přezkum rozhodnutí správního orgánu. „[P]*ředmět řízení* [je] *dán uplatněným návrhovým nárokem (to, čeho se navrhovatel domáhá – návrhový petit) a rozhodnými skutkovými okolnostmi, z nichž navrhovatel uplatněný procesní nárok vyvozuje (srov. rozsudek NSS 3 Ans 8/2005-52). (...) O totožnost předmětu řízení nejde v případě, kdy navrhovatel na základě totožných rozhodných skutkových okolností uplatnil jiný návrhový nárok. Stejně tak není totožnost předmětu řízení dána, pokud navrhovatel uplatnil totožný návrhový nárok, který ovšem vychází buď ze zcela odlišných skutkových okolností věci, nebo sice ze skutkových okolností, které jsou co do základu totožné, ovšem byly ve významném ohledu změněny.*" [KÜHN, Z., KOCOUREK, T. aj.: Soudní řád správní: Komentář. Praha, Wolters Kluwer 2019. Komentář k § 46 odst. 1 písm. a), bod 24. Citováno dle právního informačního systému ASPI].

[18] V řízení vedeném u městského soudu pod sp. zn. 17 A 36/2022, stěžovatel navrhoval, aby městský soud rozhodl, že:

„*I. Zásah žalované vlády ČR, vůči žalobci spočívající v tom, že dala v době kolem konce měsíce února 2022 doporučení zájmovému sdružení právnických osob sdružení CZ.NIC, z.s.p.o., se sídlem Milešovská 1136/5, Praha 3 – Vinohrady, PSČ 130 00, IČO: 679 85 726, jako provozovateli registru doménových jmen.cz k zablokování osmi webů a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a CZ.NIC následně tyto weby plně zablokovalo, a znemožnilo tak žalobci právo na svobodný přístup k informacím publikovaných na citovaných webech byl nezákonný.*

II. Zásah žalovaného Vojenského zpravodajství, vůči žalobci spočívající v tom, že dalo v době kolem konce měsíce února 2022 doporučení zájmovému sdružení právnických osob sdružení CZ.NIC, z.s.p.o., se sídlem Milešovská 1136/5, Praha 3 – Vinohrady, PSČ 130 00, IČO: 679 85 726, jako provozovateli registru doménových jmen.cz k zablokování osmi webů a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a CZ.NIC následně tyto weby plně zablokovalo, a znemožnilo tak žalobci právo na svobodný přístup k informacím publikovaných na citovaných webech byl nezákonný.

III. Zásah žalovaného Vojenského zpravodajství a Bezpečnostních informací, vůči žalobci spočívající v tom, že dalo v době kolem konce měsíce února 2022 doporučení mobilním operátorům a to: 1) T-Mobile Czech Republic, a.s., se sídlem Tomíčkova 2144/1, Praha 4 – Chodov, PSČ 184 00, IČO: 649 49 681, 2) O2 Czech Republic a.s., se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha 4 – Michle, Za Brumlovkou 266/2, PSČ 140 22, IČO: 601 93 336, a 3) Vodafone Czech Republice a.s., se sídlem náměstí Junkových 2808/2, Praha 5 – Stodůlky, PSČ 155 00 a uvedené obchodní společnosti jako provozovatelé telekomunikačních sítí následně ve svých

mobilních sítích zablokovali přístup k osmi webům a to: 1) Protiproud.cz, 2) Prvnizprávy.cz, 3) Aeronet.cz, 4) Ceskobezcenzury.cz; 5) Voxpopuliblog.cz, 6) Czechfreepress.cz, 7) Exanpro.cz a 8) Skrytapravda.cz a CZ.NIC, a znemožnilo tak žalobci právo na svobodný přístup k informacím publikovaných na citovaných webech byl nezákonný."

[19] Po srovnání zásahů vymezených v obou návrzích je zřejmé, že v případě zásahu v bodě I. vymezeného v posuzované věci se jedná o stejný zásah, jako je v bodě I. ve věci sp. zn. 17 A 36/2022. V obou věcech se jedná o tvrzené zásahy vlády České republiky, které spočívají v tom, že vláda měla dát koncem měsíce února 2022 zájmovému sdružení právnických osob CZ.NIC, z. s. p. o. doporučení k zablokování označených webových stránek, čímž měl být stěžovatel omezen v přístupu k jejich obsahu.

[20] Rovněž v případě bodu III. v posuzované věci je ve vztahu k žalované 4) nutné konstatovat shodu s bodem III. v žalobě podané ve věci sp. zn. 17 A 36/2022. V obou případech měl zásah spočívat v tom, že označené subjekty, mezi nimi žalovaná 4), daly doporučení, popřípadě instrukci, označeným mobilním operátorům, aby zablokovali označené webové stránky, a omezili tak stěžovatele v přístupu k jejich obsahu. I přes drobné formulační rozdíly, kdy zejména stěžovatel v nyní posuzované věci uvádí při vymezení zásahu v bodě III výraz „instrukce", namísto „doporučení", je předmět těchto návrhových bodů třeba považovat za totožný. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti ani neuvádí žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovozovat věcnou rozdílnost těchto dvou způsobů vymezení zásahu.

[21] K námitce stěžovatele nicméně Nejvyšší správní soud shledal, že formulace zásahu vymezeného v bodě IV. nyní posuzované žaloby není totožná se zásahem v bodě I. v žalobě v této věci, ani se zásahem v bodě I. v žalobě podané ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 17 A 36/2022. V zásahu vymezeném v bodě IV. se totiž stěžovatel domáhá vyslovení nezákonnosti toho, že „***[z]ásah žalované vlády České republiky**, vůči žalobci **spočívající v tvrzení v období kolem konce února a dubna 2022, že dala koncem měsíce února 2022** zájmovému sdružení právnických osob sdružení CZ.NIC, z.s.p.o.* (...) ***doporučení k zablokování osmi webů*** (...) *a zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o. následně tyto weby technicky zablokovalo a znemožnilo tak žalobci přístup k informacím zveřejněných na těchto webech, ačkoliv takové doporučení vlády České republiky nebylo, **byl nezákonný***". Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda lze skutečně na tento návrhový bod vztáhnout překážku litispendence, nebo zda bylo třeba o něm rozhodnout jiným způsobem.

[22] Dle návrhového bodu IV. měl nezákonný zásah spočívat v tvrzení vlády České republiky učiněném v období koncem února a dubna 2022, že dala koncem měsíce února zájmovému sdružení CZ.NIC, z.s.p.o. doporučení k zablokování osmi vymezených webových stránek, přičemž jejich následným zablokováním byl stěžovateli znemožněn přístup k informacím zveřejněným na těchto webových stránkách. Nezákonný zásah tedy nemá spočívat v doporučení k zablokování webových stránek ze strany žalované 1) koncem měsíce února 2022, ale ve tvrzení žalované 1) učiněném koncem února a dubna 2022, že dala koncem měsíce února 2022 doporučení k zablokování předmětných webových stránek.

[23] S ohledem na tuto skutečnost je třeba dospět k závěru, že se v tomto případě nejedná o zcela totožný tvrzený zásah jako v případě zásahu vymezeného v bodě I. žaloby

podané ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 17 A 36/2022, a vůči tomuto návrhovému bodu tedy vskutku nebylo lze shledat překážku litispendence. Zároveň však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se nejedná o vadu, pro kterou by bylo nutné napadené usnesení městského soudu zrušit. Je totiž zjevné a nepochybné, že takto vymezené tvrzené jednání žalované 1) nemůže být vzhledem ke své povaze nezákonným zásahem správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s. (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160).

[24] Stěžovatel v žalobě neuvedl k tomuto tvrzenému zásahu žádnou argumentaci, která by nezákonnost tohoto jednání (tedy *tvrzení* vlády České republiky) odůvodňovala, pouze v odst. 11 žaloby uvádí, že „*z opatrnosti žaluje i pro eventualitu, že by se ukázalo, že žádné doporučení žalovaných k vypnutí webů nebyl. Žalobce totiž takové doporučení zatím neviděl a nemá informaci, že by ho vláda odhlasovala*“. V žalobě tedy zcela chybí jakékoliv tvrzení či argumentace blíže vysvětlující, v čem spatřuje stěžovatel nezákonnost takového zásahu nebo zkrácení svých veřejných subjektivních práv. Nejvyšší správní soud zde odkazuje též na část odůvodnění tohoto rozsudku v oddíle III. b), podle které se v případě doporučení k zablokování webových stránek ve vztahu k zásahům označeným v bodech II. a III. žaloby, nemohlo jednat o nezákonný zásah. Tím spíš se nemůže jednat o nezákonný zásah v případě pouhého tvrzení žalované 1) o tom, že doporučila zablokování předmětných webových stránek, jak stěžovatel navrhoval v bodě IV. Žalobu proto bylo namístě ve vztahu k tomuto bodu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož zde chybí podmínka řízení spočívající v připustitelném tvrzení nezákonného zásahu.

[25] Nejvyšší správní soud podotýká, že k otázce litispendence ve vztahu k zásahu vymezenému v bodě IV. žaloby nebylo třeba provádět stěžovatelem navržené dokazování, jelikož usnesení ze dne 29. 6. 2022, č. j. 17 A 36/2022-9, kterým bylo rozhodnuto o předchozí žalobě stěžovatele, je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední činnosti (žalobní návrh v této věci byl výslovně reprodukován v rozsudku NSS ze dne 9. 12. 2022, č. j. 5 As 230/2022–66, srov. jeho bod 2), a je též veřejně dostupné na webových stránkách tohoto soudu.

[26] Pokud městský soud žalobu ve vztahu k tomuto zásahu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu litispendence namísto nedostatku jiných podmínek řízení dle stejného ustanovení, nejedná se o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného usnesení. Nejvyšší správní soud takto napravil pochybení městského soudu tím, že korigoval důvod odmítnutí návrhu.

[27] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že jeho druhá žaloba měla být zaevidována jen jako doplnění žaloby podané ve věci sp. zn. 17 A 36/2022, a že není zřejmé, jakým způsobem městský soud existenci první žaloby zakládající překážku litispendence zjistil.

[28] Nejvyšší správní soud konstatuje, že žaloba, o níž je vedeno toto řízení, nebyla zjevně stěžovatelem formálně koncipována jako doplnění dříve podané žaloby ve věci sp. zn. 17 A 36/2022, nýbrž jako samostatná žaloba proti nezákonnému zásahu, jak je zřejmé z vyhotovení této žaloby obsažené ve spise městského soudu. Tato skutečnost má význam zejména z toho důvodu, že stěžovatel je advokát, který se ve své praxi běžně zabývá správním právem (jak je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední

činnosti), a lze očekávat, že pokud by skutečně chtěl pouze doplnit již podaný návrh, učinil by tak procesně jednoznačným způsobem, tj. zejména by druhé podání (návrh v nyní projednávané věci) bylo výslovně označeno jako doplnění žaloby a bylo by nadepsáno spisovou značkou přiřazenou první žalobě. Tak tomu však v posuzovaném případě nebylo. Stěžovatel také obdržel informaci o probíhajícím řízení, ze které se dozvěděl, že věc je zapsána jako samostatné řízení pod vlastní spisovou značkou jako nový návrh, a nic proti tomuto postupu městského soudu nenamítal. Žaloba v projednávané věci a žaloba podaná ve věci sp. zn. 17 A 36/2022, nadto nejsou svým předmětem ani účastníky zcela totožné, na což poukazuje také stěžovatel v kasační stížnosti (přičemž sám v kasační stížnosti opakovaně hovoří o „první“ a „druhé“ žalobě).

[29] Pokud pak stěžovatel namítá, že z obsahu soudního spisu není zřejmé, jakým způsobem senát městského soudu 14 A existenci prvního návrhu zakládajícího překážku litispendence zjistil, nejedná se o okolnost, která by mohla jakýmkoliv způsobem zasáhnout do práv stěžovatele, nadto v situaci, kdy stěžovatel sám existenci dřívějšího podání, které bylo zaevidováno u městského soudu pod sp. zn. 17 A 36/2022 nijak nerozporuje. Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že je běžné, že probíhá lustrace návrhů za použití vnitřních databází soudu, a to právě za účelem zjištění, zda není dána překážka litispendence či překážka věci rozhodnuté.

III. b) Vady posouzení existence tvrzení přípustitelného nezákonného zásahu

[30] Nejvyšší správní soud se dále zabýval namítaným nesprávným právním závěrem městského soudu ohledně otázky, zda lze v žalobě nalézt tvrzení logicky přípustitelného nezákonného zásahu, které je zásadní pro projednatelnost žaloby proti nezákonnému zásahu. Touto otázkou se v řízení o kasační stížnosti téhož stěžovatele proti usnesení městského soudu ze dne 29. 6. 2022, č. j. 17 A 36/2022-9, již zabýval 5. senát NSS v rozsudku ze dne 9. 12. 2022, č. j. 5 As 230/2022–66. Jelikož skutkové i právní otázky případu posuzovaného 5. senátem jsou obdobné jako v případě nyní posuzovaném, Nejvyšší správní soud vycházel ze závěrů rozsudku 5. senátu přiměřeně také v posuzovaném případě.

[31] Podle § 82 s. ř. s. platí, že „[k]*aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný*.“

[32] Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže „*soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo* ***nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný*** *nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat*“.

[33] Zásahová žaloba podle § 82 s. ř. s. poskytuje jednotlivci ochranu proti nejrůznějším aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s. nebo nečinností ve smyslu § 79 s. ř. s. (popř. též opatřením obecné povahy dle § 101a s. ř. s.). Aby tedy nějaký úkon mohl být pojmově nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., musí se jednat o úkon veřejné moci, který je namířen proti jednotlivci a přímo zasahuje do

jeho veřejných subjektivních práv. Z povahy věci nemohou být nezákonným zásahem též procesní úkony, které pouze technicky zajišťují průběh řízení před správním orgánem.

[34] Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, pokud je zjevné a nepochybné, že namítané jednání nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem zásahem správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s., byť by tvrzení byla pravdivá, je třeba žalobu odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v připustitelném tvrzení nezákonného zásahu. Nejvyšší správní soud si je vědom, že uvedené rozhodnutí rozšířeného senátu bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, nicméně zrušovací důvody se týkaly výhradně určení okamžiku pro počátek běhu lhůty pro podání zásahové žaloby; tato otázka není v projednávané věci nastolena. Závěry rozšířeného senátu stran naplnění pojmových znaků zásahu tak nebyly zrušovacím nálezem Ústavního soudu dotčeny, a lze z nich proto vycházet i v nyní posuzované věci. Městský soud v tomto směru dospěl ke zcela správnému závěru, že doporučení orgánů veřejné moci, v nichž stěžovatel spatřuje nezákonný zásah, představují pouze podnět, který adresát tohoto podnětu (správci webů či mobilní operátoři) nemusí nikterak respektovat, a proto pouhé vydání doporučení nemůže být zásahem. Tyto subjekty nejsou ve vztahu k žalovaným v žádném vztahu podřízenosti, úkony, které stěžovatel napadá (vyslovená doporučení) je nijak nezavazují, nejsou proto ani vymahatelné.

[35] Jak správně konstatoval již městský soud, pouze za situace, kdy by správní orgány zavazovaly třetí osoby k určitému postupu, by soud mohl seznat, že se jedná o akt veřejné správy směřující proti jednotlivci, který je způsobilý zasáhnout sféru jeho práv a povinností. Tak tomu však v posuzovaném případě nebylo a stěžovatel ostatně ani ve správní žalobě takové skutečnosti netvrdil. Nejvyšší správní soud doplňuje, že na těchto závěrech vyslovených v rozsudku č. j. 5 As 230/2022–6 nic nemění to, zda jednání žalovaných stěžovatel označil jinými slovy (doporučení vs. instrukce).

[36] Kromě podmínky, že se musí jednat o zásah související s činností správního orgánu v rámci jemu dané kompetence, je třeba, aby zásah směřoval přímo vůči stěžovateli; v daném případě však doporučení byla adresována subjektům od stěžovatele odlišným. Samotná doporučení (tvrzený zásah) neměla směřovat přímo proti stěžovateli, stěžovatel nebyl provozovatelem předmětných domén, resp. nic takového netvrdil, dovolával se pouze (ne)možnosti přijímat z dotčených internetových stránek informace.

[37] Pokud nyní stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud se měl zabývat otázkou, zda stanovisko, instrukce či doporučení, vydané vládou může být zejména s ohledem na postavení vlády jako vrcholného orgánu moci výkonné v České republice navzdory výše uvedenému přesto nezákonným zásahem, je třeba předně připomenout, že ve vztahu k zásahu vlády České republiky [žalované 1)] označenému v bodě I. žaloby byla městským soudem shledána litispendence, přičemž v namítaném zásahu vlády v bodě IV. žaloby stěžovatel usiloval o prohlášení nezákonnosti *tvrzení* vlády České republiky o tom, že dala určité doporučení, tj. v tomto případě stěžovatel vůbec netvrdil, že vláda České republiky měla jakékoliv doporučení k blokaci webových stránek vydat. Totéž platí ve vztahu k Bezpečnostní informační službě [žalované 4)] v případě zásahu vymezeného v bodě III. žaloby, kde městský soud rovněž správně shledal litispendenci.

[38] V případě dalších žalovaných, tj. Ministerstva obrany [žalovaný 2)] a Úřadu pro zahraniční styky a informace [žalovaný 3)], a jejich zásahů vymezených v bodě II. a III. žaloby, je žalobní tvrzení o jejich nezákonném zásahu zcela obecné a bez zjevné vazby na označené důkazy v odst. 7 žaloby (tj. články zveřejněné na různých internetových stránkách, jejichž obsah stěžovatel blíže nespecifikuje), přičemž stěžovatel v odst. 11 žaloby dokonce připouští možnost, že žádné doporučení žalovaných k vypnutí webových stránek vydáno nebylo. Již tato skutečnost vede k závěru, že žaloba je neprojednatelná ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínky řízení spočívající v připustitelném tvrzení nezákonného zásahu, jelikož stěžovatel sám ani o existenci zásahu není přesvědčen, ale jedná se z jeho strany pouze o určitou hypotetickou úvahu odrážející jeho procesní strategii, kdy stěžovatel v žalobě uvádí, že z procesní opatrnosti žaluje více subjektů.

[39] Nejvyšší správní soud také souhlasí s městským soudem, že i při respektování ústavním pořádkem zaručeného práva na informace, jakožto odrazu svobody projevu, nelze obecně dovodit veřejné subjektivní právo jednotlivce na přijímání informací z konkrétní internetové stránky. Tento závěr zde však Nejvyšší správní soud uvádí pouze nad rámec potřebného odůvodnění, jelikož při absenci připustitelného tvrzení nezákonného zásahu není namístě se v posuzovaném případě zabývat dále otázkou, zda tvrzený zásah byl zaměřen přímo proti stěžovateli.

[40] Nejvyšší správní soud shrnuje, že stěžovatel netvrdil logicky připustitelný zásah do svého veřejného subjektivního práva ze strany správního orgánu, který by mohl být věcně posuzován správním soudem. Nelze tedy dospět k jinému závěru, než že žalobu bylo třeba v těch částech, u nichž nebyla zjištěna překážka litispendence, odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínek řízení, jak správně učinil městský soud.

[41] Závěrem soud uvádí, že dne 28. 12. 2022 obdržel další (v pořadí již třetí) námitku podjatosti členů senátu 4 As uplatněnou stěžovatelem. O předchozích námitkách podjatosti uplatněných stěžovatelem vůči členům rozhodujícího senátu bylo rozhodnuto usneseními NSS ze dne 31. 8. 2022, č. j. Nao 121/2022–43, a ze dne 8. 12. 2022, č. j. Nao 155/2022–92, tak, že členové senátu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování ve věci. Důvod podjatosti v případě této třetí námitky podjatosti shledával stěžovatel v tom, že JUDr. Karel Šimka se vůči němu měl zachovat neslušně, a stěžovatel z tohoto důvodu podal žádost u Ministerstva spravedlnosti o poskytnutí zadostiučinění. JUDr. Karel Šimka je nyní předsedou NSS, a z důvodu podřízenosti vůči němu mají být všichni soudci NSS vyloučeni ve věcech stěžovatele. Soud stěžovateli zaslal dne 5. 1. 2023 sdělení, že námitku považuje za opožděnou a nepřihlíží k ní. Na to reagoval stěžovatel dalším podáním ze dne 19. 1. 2023, v němž uvedl, že žádá o prominutí zmeškání lhůty k uplatnění námitky podjatosti, neboť byl od 25. 12. 2022 nemocen a užíval léky ovlivňující schopnost soustředění a pozornosti. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že podle § 40 odst. 5 s. ř. s. je třeba podat žádost o prominutí zmeškání lhůty do dvou týdnů od odpadnutí překážky. Z toho, že stěžovatel uplatnil třetí námitku podjatosti dne 28. 12. 2023, je možno usoudit, že nejpozději tohoto dne již překážka bránící mu učinit tento úkon (námitku podjatosti) odpadla, a žádost o prominutí zmeškání lhůty k tomuto úkonu tak stěžovatel podal opožděně a již z tohoto důvodu jí nebylo možné vyhovět. Ostatně ani z lékařské zprávy, kterou stěžovatel předložil, nevyplývá, že by zdravotní stav stěžovatele byl natolik

závažný, aby kvůli tomu nemohl učinit jednoduchý procesní úkon. Za podstatné však soud považuje to, že stěžovatel se o důvodu, z nějž dovozuje podjatost soudců (tj. část odůvodnění rozsudku NSS ze dne 17. 6. 2022, č. j. 2 As 118/2020–40, jakož i to, že předseda senátu v uvedené věci je zároveň předsedou NSS) prokazatelně dozvěděl ještě před zahájením řízení v nyní projednávané věci, a nic mu tak nebránilo tento důvod uplatnit nejpozději v předchozích dvou námitkách podjatosti, které v nyní projednávané věci uplatnil. Lhůta pro uplatnění námitky podjatosti nemůže začít běžet znovu od každého dalšího podání, které stěžovatel v souvislosti s domnělým důvodem podjatosti sám učiní, neboť v takovém případě by byla lhůta omezující časový prostor pro uplatnění námitky podjatosti stanovená v § 8 odst. 5 s. ř. s. zcela zbytečná. Soud tak setrvává na tom, že třetí námitka podjatosti zaslaná stěžovatelem soudu dne 28. 12. 2022 byla uplatněna opožděně, a proto k ní nelze přihlížet.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[43] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšným žalovaným pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jejich běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu